

# សារព័ត៌មាន ខ្មែរម៉ាស៊ីនស្រុក

Khmer Machas Srok News

សារព័ត៌មានចេញផ្សាយប្រចាំថ្ងៃ

ឆ្នាំទី ០២ លេខ ២៤៤ ចេញផ្សាយថ្ងៃ អាទិត្យ ទី ១៤.១៦ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០០៤

## អោយសេរីបោះឆ្នោតអស់ចិត្តហើយទើបរដ្ឋាភិបាល ហ៊ុន សែន ត្រូវកំណើតចង្អុលទេវ អ.ស.ប



នាយករដ្ឋមន្ត្រី ហ៊ុន សែន  
ដោយ : គ.អេស

អគ្គនាយករដ្ឋមន្ត្រីស្រីម សារ៉ាត សុខដាវ៉ាចេត  
តាមបណ្តោយព្រំដែនដោយពួក អូសទាញរដ្ឋាភិបាលគណបក្ស ទាហានស្បៀមតាំងពីពាក់កណ្តាល ប្រជាជន ហ៊ុន សែន ឱ្យចរចា ខែកក្កដាមក ហើយស្បៀមបាន គណៈកម្មាធិការ

## ក្រសួងការពារជាតិប្រកាសជ្រើសរើសកងទ័ព



លោក យ៉ង សុខណ្ណ អ្នកតំណាងរាស្ត្រគណបក្សសមរង្ស៊ីមន្ត្រីក្រសួងការពារជាតិ



លោក ឆៀ ធួន រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងការពារជាតិ



នាហាននៅក្នុងកងទ័ពយោធពលខេមរភ្នំរបស់ប្រទេសកម្ពុជា



ក្រុមនាហានយោធពលខេមរភ្នំរបស់ប្រទេសកម្ពុជា

ដោយ : សុខាភិបាល ជាតិបានប្រកាសជ្រើសរើសដល់ បំរើប្រទេសជាតិ ។ ការជ្រើស ខេមរភូមិន្ទ កាលពីព្រឹក្សម្សិល ខុត្តមសេនីយ៍ឯក ជាន់ អូន និងយុវជន ដែលមាន រើស ដែលប្រកាសនៅតាមស្ថា មិញ ស្របពេលដែលទាហាន មន្ត្រីយោធា នៃក្រសួងការពារ បំណងចូលក្នុងជួរកងទ័ពដើម្បី នីយ៍ទូរទស្សន៍ កងយោធពល គណៈកម្មាធិការ

## ចំនួនស្ថានភាពគ្រោះថ្នាក់ប្រឡងដីចម្រុកនៅ ក្រសួងកសិកម្មរុក្ខាប្រមាញ់និងនេសាទនេះចោលទៅ



ទិដ្ឋភាពនៃការគ្រោះថ្នាក់ដីចម្រុកនៅក្រសួងកសិកម្មរុក្ខាប្រមាញ់និងនេសាទនេះចោលទៅ  
ដោយ : ខុត្តម ការប្រឡងប្តូរក្របខ័ណ្ឌមន្ត្រី មានសេចក្តីរាយការណ៍ព័ត៌ រាជការនៅក្រសួងកសិកម្មរុក្ខា មានមួយបានឱ្យយើងដឹងថា ប្រមាញ់ និងនេសាទហាក់ដូច គណៈកម្មាធិការ

រដ្ឋមន្ត្រី ម៉ង ឌុន ជាមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្មរុក្ខាប្រមាញ់និងនេសាទ ព្រោះនៅពេលដែលមានការ គណៈកម្មាធិការ

## សុន ធីយ មានគម្រោងនាំដឹក ទឹម សាខន ទៅ សួរសុខទុក្ខលោកដោយផ្ទាល់ដល់ស្រុកយួន



លោក សុន ធីយ អ្នកតំណាងរាស្ត្រគណបក្សសមរង្ស៊ីមន្ត្រី  
ដោយ : វិសាល ឆ្លើយតបទៅនឹងសំណើរបស់ ទោះបីជាមន្ត្រីស្ថានទូតយួន លោក សុន ធីយ អ្នកតំណាង ប្រចាំស្រុកខ្មែរមិនទាន់មានការ រាស្ត្រគណបក្សសមរង្ស៊ីយ៉ាង



លោក ធីយ ឆ្លើយតបទៅនឹងសំណើរបស់លោក ធីយ សាខន  
ណាក់ដោយ ក៏លោកមាន ទឹម សាខន នៅដើមខែតុលា គម្រោងធ្វើដំណើរជាជនជា ឆ្នាំ២០០៨ដើម្បីទៅសួរសុខទុក្ខ មួយក្រុមគ្រួសារអតីតព្រះសង្ឃ គណៈកម្មាធិការ

## ជា ស៊ីម មិនលាសែងពីសមាជិកសភា

ដោយ : សុខុះ ប្រធាន គណបក្សប្រជាជន កម្ពុជាលោក ជា ស៊ីម នៅមិន ទាន់លាសែង ពីសមាជិកសភា មណ្ឌលភ្នំពេញទេ បើទោះបីជា គាត់ ជាប្រធានព្រឹទ្ធសភា ប្រ ធានគណបក្សប្រជាជន និងជា ប្រធានរដ្ឋស្តីទីម្តងម្កាល នៅ គណៈកម្មាធិការ



លោក ជា ស៊ីម ប្រធានគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា

## ទ្រង់ រណបូទិ អាចបានតំណែងក្នុងរដ្ឋាភិបាល គ្រាន់នឹងលក់ខ្លះបើសព្វព្រះទ័យលន់ត្ត ញឹក ប៉ុន្តែ



រ្រង់ រណបូទិ និង ញឹក ប៉ុន្តែ អាចបានតំណែងក្នុងរដ្ឋាភិបាល គ្រាន់នឹងលក់ខ្លះបើសព្វព្រះទ័យលន់ត្ត ញឹក ប៉ុន្តែ  
ដោយ : គុណៈ រណបូទិ នៅតែមិនអាចយាង ព្រះរាជបុត្រលោកលន់ និង ត្រឡប់ចូលស្រុកបាន ដោយ ល្មោភតណ្ហា ព្រះនាមនរោត្តម សារធិរតលោកលន់និងចង់បាន គណៈកម្មាធិការ



លោក រណបូទិ



លោក សៅ រ៉ាធី

ដោយមិនខ្មាសអៀន ហួសប្រ ព្រះអង្គ ធ្លាក់ប្រជាប្រិយភាព មាណ ខណៈពេលដែលគណ យ៉ាងរខេកខាងទទួលបានកៅ បក្សនរោត្តម រណបូទិ របស់ គណៈកម្មាធិការ

## ឧបការីរដ្ឋមន្ត្រីការបរទេសអាមេរិក មកដល់កម្ពុជាថ្ងៃនេះហើយ



លោក John Negroponte

ដោយ : គ.រដ្ឋា លោក John Negroponte ឧបការីរដ្ឋមន្ត្រីការបរទេសអា មេរិកនឹងធ្វើដំណើរពីទីក្រុងហូ ជី មិញប្រទេសយួនមកដល់ ប្រទេសកម្ពុជានៅថ្ងៃអាទិត្យ ទី១៤ខែកញ្ញានេះហើយសម្រាប់ ការបំពេញទស្សនកិច្ចជាផ្លូវការ គណៈកម្មាធិការ

## ដំណឹងពិសេសដ៏រន្ធតាយ

ពិលោកគ្រូ ហេ លីម ព្យាបាលតាមរបៀបម៉ាស៊ីន លាប រឹត ស្តុំ ថ្នាំបុរាណខ្មែរ ធ្លាក់ស្បើយក្នុង រយៈពេល ១ម៉ោង (មិនធ្លាក់ស្បើយមិនពិតពុយ) នូវដំណើរមនុស្សចាស់ ចុកចាប់ក្នុងរាងកាយ, ឈឺក្បាលជាយូរឆ្នាំក្តី, ឈឺជង្គង់, ឈឺសន្លាក់ដៃ សន្លាក់ជើង, រោយឆ្អឹងខ្នង, តឹងច្រមុះ, តឹងទ្រូង, ថប់ដង្ហើម, ញ័រទ្រូង, ទល់ផ្លូវក្នុងពោះ, ពិបាកបត់ជើងតូចធំ, ជាពិសេសដំងើ១០០មុខក្នុង រាងកាយ ។ល ។ ផ្នែកសម្រស់ : សង្វាពោះក្រាស់ ជាមុខ គ្មានដោះ ឬដោះស្បើត ព្យាបាល យ៉ាងស័ក្តិសិទ្ធិ ។  
- មានបន្ទប់បុរស ស្ត្រី ដាច់ដោយឡែកពីគ្នា  
- មានលក់ថ្នាំសម្រាប់ព្យាបាលដោយខ្លួនឯង  
ទីតាំងផ្ទះលេខ០៧៧ ហេ លីម ថែសម្បុរ ច្រកចូលផ្លូវមានដំបូល ជាប់របងស្ពានចាស់ សង្កាត់ស្រះចក ខណ្ឌដូនពេញ ទូរស័ព្ទទំនាក់ទំនង : 012 363 331, 016 719 616,

## បរិយាយថ្ងៃនេះ

បើបិទការិយាល័យសិទ្ធិមនុស្សអង្គការ សហប្រជាជាតិមែន វាផ្តល់ខ្លះចំពោះគេទេ  
ដោយ : ហង្ស ឆ្មារ៉ា នៅពេលនេះរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាមិនទាន់កើត មាននៅឡើយទេ ហើយដែលអ្នកទន្ទឹមយ៉ាងអន្តរសាច់ ឱ្យរដ្ឋាភិបាលនេះកើតឡើងនាបំរើសប្តុតដើម្បីឱ្យខ្លួនអាច ឡើងធ្វើជាធានាប្រកបដោយសិទ្ធិ និងមានពេលដើរយោសនាលើក មុខខ្លួនឯងនៅតាមទីកន្លែងនានានោះ ប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរក៏កំពុង មានកង្វល់ពេញចំពោះបញ្ហាមួយទៀត ។ នោះគឺបញ្ហានៃ គណៈកម្មាធិការ

**តម្រូវការទី១ ១**  
ប្រឡងអស់រាប់ខែរាប់អាណត្តិ ហើយបែរជាពុំមានការប្រកាស លទ្ធផលទាល់តែសោះ ។

យោងតាមលិខិតមិត្តអ្នក អាសមូលច្បាប់ដែលគេបានដាក់ ចំណងជើងថា "ការប្រឡង ដ៏ថ្លៃថ្លូកនៅក្រសួងកសិកម្មរុក្ខា ប្រមាញ់ និងនេសាទ" ដែល ការិយាល័យនិពន្ធចេញនិង ទទួលបានកាលពីថ្ងៃសៅរ៍មិថុន មិញនេះ គឺលិខិតនោះបាន សម្រេចការខកចិត្តយ៉ាងខ្លាំង ព្រោះបើគិតពីថ្ងៃទី១២ខែមេសា ឆ្នាំ២០០៨ រហូតមកដល់ពេល នេះ វាមានរយៈពេលជាង៤ខែ

**តម្រូវការទី១ ២**  
អីតែ២នៅរដ្ឋសភា ។

ប៉ុន្តែព្រះអង្គ បានក្លាយជា អ្នកមានហានិភ័យ មួយដង្ហើម ចម្រើត នៅពេលទ្រង់បានជួប ជាមួយលោកហ៊ុន សែន តាម ព្រះអង្គ ផ្ទះខ្លួនលោក សម រង្ស៊ី ដែលប្រឆាំងនឹងលទ្ធផល បោះឆ្នោត ដែលពោរពេញទៅ ដោយភាពមិនប្រក្រតី ។

ភាពមានហានិភ័យ នៅមិន ទាន់ច្បាស់លាស់នេះ បានធ្វើឱ្យ សម្តេចក្រុមព្រះ ជុនចេតនា រដ្ឋមន្ត្រី មហិច្ឆតាណាគលន៍ភ្លាមៗ គឺ ចុងនិយាយ ជាមួយទ្រង់ឡើយ ពេលព្រះអង្គជូនកាដូគាត់តាម រយៈ នៃការទទួលស្គាល់លទ្ធ ផលបោះឆ្នោតរួចហើយ ។ ជា មួយគ្នានោះ ឮថាសម្តេចក្រុម ព្រះ សុំតំណែងរដ្ឋមន្ត្រីលោក នាយករដ្ឋមន្ត្រីហ៊ុន សែន មួយ ចំនួនដូចជាវលេខាធិការ និង អនុរដ្ឋលេខាធិការ ព្រមទាំង តំណែងខេត្ត ក្រុងផងដែរ ។

ជាមួយគ្នានោះ ក៏មានព័ត៌ មានថា មន្ត្រីខ្មែរមន្ទីរ ដែល ធ្លាប់បង្វិលព្រះអង្គ ឱ្យរង្វេង វង្វាន់រក្សាឯករាជ្យ ដូចលោក សៅ រ៉ានី នោះ ក៏ចង់បានតួនាទី អគ្គស្នងការរង នគរបាលជាតិ ដែរ ជាពិសេសចង់បានផ្កាយពាក់ លើស្នាដូចមុនទៀត ។

ដោយសារតែមហិច្ឆតា មិន ចេះខ្មាសអៀននេះ បានធ្វើឱ្យ លោកហ៊ុន សែន ឈប់និយាយ រក ហើយថែមទាំងលោកហ៊ុន សែន ស្នើឱ្យដកតំណែង មន្ត្រី ដែលស្រឡាញ់ ព្រះអង្គជ្រុល ដូចជាលោក មុត ធួន ទៀត ផង ។ ដើម្បីបន្តនិយមលោក ហ៊ុន សែន និងចង់ឱ្យលោក ហ៊ុន សែន លើកលែងទោសឱ្យ

ហើយដែលការប្រឡងប្តូរក្រប ខ័ណ្ឌមន្ត្រីរាជការនៅក្រសួង កសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេ សាទនៅតែមិនព្រមប្រកាស លទ្ធផលឱ្យដឹងឡើយ ។

លិខិតដដែលនេះ បានបន្ត ទៀតថា "តែបើគិតជាអាណត្តិ វិញ គឺអស់រយៈពេល២អាណត្តិ កន្លងមកហើយដែលការប្រឡង ប្តូរក្របខ័ណ្ឌនោះមិនត្រូវបាន ក្រសួងប្រកាសលទ្ធផលឱ្យមន្ត្រី រាជការដឹងឡើយ ។ ហើយបើ គង់តែមិនប្រកាសលទ្ធផលដដែល តើក្រសួងកសិកម្មរុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទចាំបាច់អ្វីនឹងបង្កើត ឱ្យមានការប្រឡងប្តូរក្របខ័ណ្ឌ

បានឆាប់នោះ សម្តេចក្រុមព្រះ យល់ព្រមធ្វើតាម លោកហ៊ុន សែន ទាំងអស់គឺបានដកលោក មុត ធួន ពីអ្នកនាំពាក្យតាម សំណើទៀត ។

អ្នកដែលស្និទ្ធ នឹងសម្តេច ទូរស័ព្ទ ហើយលោកនាយក រដ្ឋមន្ត្រីហ៊ុន សែន បានស្នើឱ្យ ព្រះអង្គ ផ្តាច់ខ្លួនពីលោក សម រង្ស៊ី ដែលប្រឆាំងនឹងលទ្ធផល បោះឆ្នោត ដែលពោរពេញទៅ ដោយភាពមិនប្រក្រតី ។ ភាពមានហានិភ័យ នៅមិន ទាន់ច្បាស់លាស់នេះ បានធ្វើឱ្យ សម្តេចក្រុមព្រះ ជុនចេតនា រដ្ឋមន្ត្រី មហិច្ឆតាណាគលន៍ភ្លាមៗ គឺ ចុងនិយាយ ជាមួយទ្រង់ឡើយ ពេលព្រះអង្គជូនកាដូគាត់តាម រយៈ នៃការទទួលស្គាល់លទ្ធ ផលបោះឆ្នោតរួចហើយ ។ ជា មួយគ្នានោះ ឮថាសម្តេចក្រុម ព្រះ សុំតំណែងរដ្ឋមន្ត្រីលោក នាយករដ្ឋមន្ត្រីហ៊ុន សែន មួយ ចំនួនដូចជាវលេខាធិការ និង អនុរដ្ឋលេខាធិការ ព្រមទាំង តំណែងខេត្ត ក្រុងផងដែរ ។

មន្ត្រីម្នាក់ នៃគណបក្សហ៊ុន ស៊ុនបិទបានឱ្យដឹងថាគណបក្ស ហ៊ុនស៊ុនបិទ បានបញ្ជូនបញ្ជី ឈ្មោះគណៈរដ្ឋមន្ត្រី ជូនលោក ហ៊ុន សែន ហើយ ប៉ុន្តែនៅមិន ទាន់ទទួលបានការឆ្លើយតប ពី លោកហ៊ុន សែន វិញទេ ។ ប្រ ភពដដែលបានអោយដឹងឡើយ ថាលោកហ៊ុន សែន បានស្នើ តែងតាំងទីប្រឹក្សា ១៣០នាក់ ដែលជំហានទី១ ចំនួន៣០នាក់ ត្រូវលោកហ៊ុន សែនយល់ព្រម ទាំងអស់ហើយៗ ដំណាក់កាល ពី២ចំនួន១០០នាក់ទៀត, តែ លោកហ៊ុន សែន យល់ព្រម តែ៨០នាក់ប៉ុណ្ណោះ ។ អ្នកចាស់ទុំហ៊ុនស៊ុនបិទ បាន និយាយថា ព័ត៌មានចុងក្រោយ នេះសម្តេចក្រុមព្រះបានទន់ភ្លន់ ច្រើនណាស់ជាមួយលោកហ៊ុន

មន្ត្រីរាជការនោះ ?

លិខិតបានអនុញ្ញាតឱ្យយាយ របៀបលើចិត្តអ្នកឆ្មារថា មន្ត្រី រាជការតូចតាចដែលពឹងផ្អែក លើប្រាក់ខែដ៏តិចតួចស្តើង របស់ខ្លួនបានព្យាយាមនឹងរង់ ចាំដំណើរនៃការប្រកាសលទ្ធ ផលនេះយ៉ាងអន្ទះសារបំផុត ។

មិនតែប៉ុណ្ណោះគេបានឱ្យដឹង ទៀតថា "ក្នុងអំឡុងពេលរង់ចាំ នេះ គឺមន្ត្រីរាជការតូចតាចបាន ទទួលព័ត៌មានល្អៗឈ្លៀងមកថា ការធ្វើកំណែប្រឡងនោះបាន ចង់សព្វគ្រប់តាំងពីយូរយារណាស់ មកហើយៗការប្រកាសលទ្ធផល និងការជ្រើសរើសមន្ត្រីដែលមាន វាសនាបានប្តូរក្របខ័ណ្ឌនោះ ក៏ ស្ថិតនៅក្នុងដៃលោករដ្ឋមន្ត្រី

សែន និងគណបក្សហ៊ុនស៊ុន បិទ ។ ភាពទន់ជ្រាយរហូតសំ ឆ្នោត ដែលពោរពេញដោយ ភាពមិនប្រក្រតីនេះ ជាផ្នែកនឹង ព្រះអង្គ អាចយាងត្រឡប់ចូល ស្រុកវិញបាន ។ ប៉ុន្តែលទ្ធផល ចុងក្រោយព្រះអង្គបានខកព្រះ ទ័យយ៉ាងខ្លាំង ដែលអ្វីៗទ្រង់ បានជូនលោកហ៊ុន សែន អស់ ហើយ, ចំណែកលោកនាយក រដ្ឋមន្ត្រីហ៊ុន សែន វិញមិនទាន់ ឆ្លើយតបជានិច្ចឡើយ ហើយ ថែមទាំង ទទួលយកសំណើពី លោកហ៊ុន សែន ដកតំណែង មន្ត្រីដែលស្មោះត្រង់បំផុត ពី តួនាទីទៀតផង ។

ការសំរេចព្រះទ័យ នាពេល ចុងក្រោយ របស់សម្តេចក្រុម ព្រះដែលយល់ព្រមដកតំណែង មន្ត្រីល្អៗតាមការស្នើសុំ របស់ លោកហ៊ុន សែន នេះ បានធ្វើ ឱ្យព្រះអង្គ បាត់បង់អ្នកស្មោះ ខ្លះនោះ ដូចជារដ្ឋលេខាធិការ អនុរដ្ឋលេខាធិការ អភិបាល រងខេត្ត ក្រុង ព្រមទាំងតំណែង ឯកអគ្គរាជទូតផងដែរ ។

ចុងក្រោយនេះ លោកហ៊ុន សែន ដាក់លក្ខខណ្ឌអោយព្រះ អង្គវិលត្រឡប់ មកដឹកនាំហ៊ុន ស៊ុនបិទវិញ ដែលមិនសូវមាន អំណាចដូចមុន ជាផ្លូវនឹងបាន ចូលស្រុកផង និងបានតំណែង ខ្លះគ្រាន់លក់ ដូចជាប្តូររបស់ ព្រះអង្គ នៅក្រោយពេលបោះ ឆ្នោតមុនៗដែរ ។

អ្នកចាស់ទុំហ៊ុនស៊ុនបិទ បាន ទស្សន៍ទាយទុកជាមុនថា ព្រះ អង្គម្ចាស់រាជបូទី និងសុខចិត្ត ធ្វើអន់ជាមួយលោកនាយករដ្ឋ មន្ត្រីហ៊ុន សែន ហើយ នឹងធ្វើ អន់ជាមួយលោកហ៊ុន សែន ទៀត ដើម្បីផលប្រយោជន៍ ផ្ទាល់ខ្លួន បើទោះបីជាផលប្រ យោជន៍នោះត្រូវអ្នកគាំទ្រ និង អ្នកស្មោះត្រង់ សើចប់អកឱ្យ យ៉ាងណាក៏ដោយ ។

ច័ន្ទ សារុន តាំងពីយូរណាស់ មកហើយដែរ ។

លិខិតបានបន្តទៀតថាការ មិនព្រមប្រកាសលទ្ធផលជាផ្លូវ ការនេះ ត្រូវបានប្រកេឌីន និយាយតាមរបៀបមន្តិសង្ស័យ ចំពោះចិត្តគំនិតដ៏អាត្មាក្រំរបស់ លោក ច័ន្ទ សារុន ថា "លទ្ធផល ដែលទទួលបាននោះមិនជាទី ពេញចិត្តរបស់លោករដ្ឋមន្ត្រី ។

លិខិតដដែលនេះបានសង្កត់ ធ្ងន់ថា "អ្នកដែលជាប់ភាគ ច្រើនជាមន្ត្រីរាជការតូចតាច មានសមត្ថភាពពេញលេញតែ លោករដ្ឋមន្ត្រីដ៏មហិមាចង់ឱ្យ លទ្ធផលនោះធ្លាក់ទៅលើបុគ្គល ណាដែលមានតួនាទីធំៗស្រាប់ ទៅវិញ" ។ តើជាការពិតដៃរបួន លោករដ្ឋមន្ត្រី ច័ន្ទ សារុន ?

យោងតាមហេតុផលនេះ ហើយទើបមន្ត្រីរាជការតូចតាច ទាំងអស់ជំរុញទៅលោករដ្ឋមន្ត្រី ច័ន្ទ សារុន ឱ្យដកយកជើងគង ថ្ងាសពិចារណាថា បើលោករដ្ឋ មន្ត្រីមានគំនិតអាត្មានិយម បក្តី ពួកនិយម ដូចក្តីមន្តិសង្ស័យ

**តម្រូវការទី១ ១**  
លោកដោយផ្ទាល់ដល់ស្រុកយួន តែម្តង ។

គម្រោងការលោក សុន ឆ័យទៅសួរសុខទុក្ខលោក ទឹម សាខន នៅដើមខែតុលាខាង មុខនេះបន្ទាប់ពីមានព័ត៌មានថា "លោក ទឹម សាខន កំពុងតែ ជាប់ឃុំក្នុងផ្ទះនៅខេត្តមាត់ជ្រូក ប្រទេសយួននៅឡើយទេ ទោះ បីជាលោកត្រូវបានអាជ្ញាធរយួន ដោះលែងពីពន្ធនាគាររួចហើយ ក៏ដោយ" ។

លោកសុនឆ័យអ្នកតំណាង រាស្ត្រគណបក្សសមរង្ស៊ី បាន មានប្រសាសន៍ថា "ខ្ញុំនឹងធ្វើ ដំណើរដោយរួមទាំងក្រុមគ្រួសារ លោក ទឹម សាខន ផង មាន ឪពុកលោកជាដើមទៅសួរសុខ ទុក្ខលោកដោយផ្ទាល់" ។

អ្នកតំណាងរាស្ត្រដែលមាន ថ្វីមាត់ឆ្លើយរូបនេះបានបញ្ជាក់ ច្បាស់ថា "យើងធ្វើបែបនេះ មិនមែនក្នុងនាមគណបក្សស្តីទេ គឺធ្វើឡើងក្នុងនាមជាអ្នកតំណាង រាស្ត្រម្នាក់ដែលទទួលការស្នើសុំ ពីប្រជាពលរដ្ឋជួយដើម្បីទៅ ពិនិត្យមើលថា តើប្រជាពលរដ្ឋ របស់ខ្ញុំហ្នឹងមានទទួលរងនូវការ គាបសង្កត់ដូចការចោទប្រកាន់ ដែរ ឬក៏យ៉ាងណា" ?

លោកសុន ឆ័យ បានឱ្យដឹង ទៀតថា លោកបានដាក់លិខិត ស្នើសុំជាផ្លូវការទៅស្ថានទូតយួន ប្រចាំក្រុងភ្នំពេញដើម្បីបានទៅ សួរសុខទុក្ខលោក ទឹម សាខន ដែលកំពុងមានជំងឺ ជាទម្ងន់ និងកំពុងតែរស់នៅដោយគ្មាន សេរីភាពពិតប្រាកដនោះឡើយ ។ ប៉ុន្តែខាង ស្ថានទូតយួនមិនទាន់បានឆ្លើយ តបជាផ្លូវការទៅនឹងការស្នើសុំ របស់លោកនៅឡើយទេ ។ យ៉ាងណាក៏ដោយក៏អ្នកនាំ

ខាងលើមែននោះ, លោករដ្ឋ មន្ត្រីមិនចាំបាច់ខិតខំរៀបចំការ ប្រឡងធ្វើអ្វីទេ ពោលគឺធ្វើ សេចក្តី ប្រកាសឱ្យបុគ្គលណា ដែលលោករដ្ឋមន្ត្រីចង់ឱ្យជាប់ នោះបានប្តូរក្របខ័ណ្ឌជាស្វ័យ ប្រវត្តិតែម្តងទៅ ។

ព្រោះអ្វី ? ព្រោះបើមាន ការរៀបចំប្រឡងហើយ បែរ ជាមិនព្រមប្រកាសលទ្ធផល ដូច្នោះ តើការប្រឡងនេះវាមាន ន័យស្តីទៅ ? តើលោករដ្ឋមន្ត្រី យល់អំពីទឹកចិត្តមន្ត្រីរាជការ តូចតាចដែរ ឬក៏អត់ ?

លិខិតបានបញ្ជាក់ច្បាស់ថា មន្ត្រីរាជការតូចតាចដែលសុទ្ធ តែមានអតិថិភាពការងារជាង ១០ឆ្នាំមកហើយ ៤ដូច្នោះពួកគេ មានគុណសម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់ដែល មិនគួរលោករដ្ឋមន្ត្រី ច័ន្ទ សារុន មើលរំលងយ៉ាងអតិថិបែបនេះ ឡើយ ។

ជាងនេះទៀត លិខិតបាន សំណូមពរយ៉ាងម៉ឺងម៉ាត់ទៅរដ្ឋា ភិបាលសព្វថ្ងៃមេត្តាគិតគូរកែ តម្រូវសម្រួលអនុក្រឹត្យផ្សេងៗដើម្បី

ពាក្យស្ថានទូតយួនឈ្មោះ ទ្រិញ ហាតីមបាននិយាយតាមរបៀប រៀបរយជឿជាក់ជាមុនថា ការធ្វើដំណើររបស់លោក សុន ឆ័យ នោះអាចនឹងប្រព្រឹត្តទៅ បានលុះត្រាណាដែលមានការអនុ ញ្ញាតត្រឹមត្រូវជាមុនសិន ។

ទ្រិញ ហាតីម បានបញ្ជាក់ បន្ថែមទៀតថា លោក ទឹម សាខន បានក្លាយជាប្រជាពល រដ្ឋធម្មតានៅក្នុងប្រទេសវៀត ណាមហើយ ។ ដូច្នោះលោក ទឹម សាខន នឹងពុំមានឧបសគ្គ ក្រុមគ្រួសារឬសាច់ញាតិនោះ ។ ប៉ុន្តែលោក អាង ច័ន្ទរិទ្ធ ប្រធានអង្គការខ្មែរកម្ពុជាក្រោម ការពារសិទ្ធិមនុស្សបានបញ្ចេញ ប្រតិកម្មថា "លោក ទឹម សាខន កំពុងឃុំខ្លួននៅក្នុងផ្ទះនៅឯ ខេត្តមាត់ជ្រូកប្រទេសយួន និង មានជំងឺថែមទៀតផង" ។

ទាក់ទិននឹងការរង់ចាំថ្លើយ តបជាផ្លូវការពីស្ថានទូតយួន របស់ អ្នកតំណាងរាស្ត្រ សុន រាស្ត្រម្នាក់ដែលទទួលការស្នើសុំ ពីប្រជាពលរដ្ឋជួយដើម្បីទៅ ពិនិត្យមើលថា តើប្រជាពលរដ្ឋ របស់ខ្ញុំហ្នឹងមានទទួលរងនូវការ គាបសង្កត់ដូចការចោទប្រកាន់ ដែរ ឬក៏យ៉ាងណា ? លោកសុន ឆ័យ បានឱ្យដឹង ទៀតថា លោកបានដាក់លិខិត ស្នើសុំជាផ្លូវការទៅស្ថានទូតយួន ប្រចាំក្រុងភ្នំពេញដើម្បីបានទៅ សួរសុខទុក្ខលោក ទឹម សាខន ដែលកំពុងមានជំងឺ ជាទម្ងន់ និងកំពុងតែរស់នៅដោយគ្មាន សេរីភាពពិតប្រាកដនោះឡើយ ។ អង្គការសមាគមខ្មែរកម្ពុជា ក្រោមដៃលូរមមានទាំងសហ គមន៍ខ្មែរកម្ពុជា ក្រោមរបស់

ឱ្យមន្ត្រីរាជការដែលមានអតិថិ ភាពការងារជាង១០ឆ្នាំហើយ មានសញ្ញាប័ត្របរិញ្ញាប័ត្រនោះ បានប្តូរក្របខណ្ឌពី "ខទៅក" ផង ។ ព្រោះបើរំពឹងលើការ ប្រឡង គឺពិតជាមិនអាចទទួល បាននូវភាពយុត្តិធម៌ត្រឹមត្រូវ នោះទេ ។

"ខ្មែរម្ចាស់ស្រុក" យល់ថា អ្វីៗដែលលោក ច័ន្ទ សារុន រដ្ឋ មន្ត្រីក្រសួងកសិកម្មរុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទបានធ្វើកន្លងមកនោះ គួរតែបញ្ចប់ជាហេតុការណ៍ទៅ ។ ព្រោះធនធានមនុស្សពិតប្រាកដ មិនមែនដោះទៅលើមន្ត្រីដែល មានតួនាទីធំៗស្រាប់នោះទេ សំខាន់គឺមន្ត្រីរាជការតូចតាច នេះហើយដែលជាជំនួលយ៉ាង កន្លងមកមានអំពីអយុត្តិធម៌

ច្រើនណាស់ដែលធ្លាក់ដឹកនាំ ក្រសួងកសិកម្មបានធ្វើចំពោះ មន្ត្រីថ្នាក់ក្រោមដើម្បីតែបក្សពួក និងខ្សែស្រឡាយរបស់ខ្លួននោះ ។ ចំណែកនាយករដ្ឋមន្ត្រី ហ៊ុន សែន ឯណោះវិញ គឺវាតែស៊ីព្វើ

**តន្ត្រីទំព័រ៧ ១**

លោក ថាច់ សេដ្ឋា ផងនោះ បានសរសេរលិខិតមួយច្បាប់ផ្ញើ ទៅស្ថានទូតយួនកាលពីចុងខែ សីហា ដោយបានស្នើសុំការអនុ ញ្ញាតឱ្យពួកគេបានទៅជួបលោក ទឹម សាខន អតីតចៅអធិការ វត្តភ្នំជំនាន់ដើម ។ ហើយបើ តាមការលេចធ្លោពីមានមកនោះ គឺលោក ទឹម សាខន កំពុងមាន ជំងឺ និងត្រូវតែបំប៉នខ្លួនលោកនៅ ក្នុងផ្ទះទៀតផង ។

លិខិតនោះបានស្នើសុំអនុ ញ្ញាតឱ្យគណៈ ប្រតិភូអង្គការ សមាគមខ្មែរកម្ពុជាក្រោមជួប លោកទឹមសាខន ដើម្បីបញ្ជាក់ ការពិតឱ្យបានច្បាស់ ជៀសវាង ការយល់ច្រឡំចំពោះទង្វើរបស់ អាជ្ញាធរយួនកុម្មុយនិស្តតទៅ ទៀត ។

យ៉ាងណាក៏ដោយ លោក ថាច់ សេដ្ឋា ប្រធានសហគមន៍ ខ្មែរកម្ពុជាក្រោមបានផ្ញើថា លោកកំពុងរង់ចាំការឆ្លើយតប ពីស្ថានទូតយួន ព្រោះរហូតមក គួរឱ្យទុកចិត្តណាមួយពីស្ថានទូត យួននៅឡើយទេ ។

លោក ថាច់ សេដ្ឋា បាន មានប្រសាសន៍ថា "ប្រសិនបើ ពុំមានការសម្ងាត់អ្វីពីស្ថានភាព រស់នៅរបស់លោក ទឹម សាខន ទេ គួរតែស្ថានទូតយួនអនុញ្ញាត ឱ្យពួកយើងទៅជួបសួរសុខទុក្ខ លោក ទឹម សាខន ដោយផ្ទាល់ ផង" ។

មន្ត្រី អង្គការខ្មែរកម្ពុជា ក្រោមមួយរូបទៀតបានលើក ឡើងថា យើងមានការព្រួយ បារម្ភពីសុខភាព និងសន្តិសុខ ផ្ទាល់ខ្លួនរបស់លោកទឹមសាខន

ប្រថាប់គ្រាប់ពេញមុខឱ្យមន្ត្រី ក្រោមឱវាទផ្ទាល់តែប៉ុណ្ណោះ ដោយពុំបានគិតទៅដល់ការធ្វើ ពលិកម្មសព្វបែបយ៉ាងរបស់ មន្ត្រីរាជការតូចតាចឡើយ ។

ឥឡូវនេះឆ្ងាយរឿងអាស្រូវ បែបនេះទៅហើយ តើនាយក រដ្ឋមន្ត្រីត្រូវដោះស្រាយដោយ រដ្ឋមន្ត្រីច័ន្ទ សារុន ជិះសេះលែង ដែតទៅទៀត ?

យើងគួរបញ្ជាក់ផងដែរថា លោករដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម ដុះស្នែម្នាក់នេះពុំមានសមត្ថភាព អ្វីលើសពីសមត្ថភាពមន្ត្រីតូច តាចក្រោមឱវាទខ្លួននោះទេ ។

ដាក់ស្នែមគ្រាន់តែបញ្ជាការ កាប់លើ, ដឹកជញ្ជូនលើខុស ច្បាប់ដែលកំពុងកើតមានឡើង ទាំងយប់ទាំងថ្ងៃ ក៏លោករដ្ឋ មន្ត្រីមិនអាចទប់ស្កាត់បានផង តើលោក ច័ន្ទ សារុន ពូកែស្តី?

ម្យ៉ាងទៀតការកាប់លើ រំលាយព្រៃដីម្យ៉ាងទ្រុឌទ្រោនរវាង យកដីទៅធ្វើជាកម្មសិទ្ធិឯកជន

**តន្ត្រីទំព័រ៧ ១**

ណាស់ ។ សំខាន់គឺយើងចង់ដឹង ពីប្រវត្តិនៃការផ្អាកនិងការដាក់ ពន្ធនាគារលោកតែម្តង ព្រោះ សំណើដែលយើងបានស្នើកាល ពីមុនមកនោះ មិនទាន់បាន ទទួលនូវការឆ្លើយតបសោះ ។

ប៉ុន្តែបើសម្រាប់អ្នកនាំពាក្យ ក្រសួងមហាផ្ទៃឈ្មោះ ខៀវ គឹល គឺលោក ទឹម សាខន កំពុងមាន ជាតិជនជាតិវៀតណាម តាមរបៀបគ្មានការឃើញថា "វាពិបាកណាស់ចំពោះអាជ្ញាធរ កម្ពុជាក្នុងការធ្វើអន្តរាគមន៍ នៅក្នុងករណីនេះ ដោយសារ លោក ទឹម សាខន កំពុងស្ថិត នៅក្នុងប្រទេសវៀតណាមហើយ គាត់ក៏ជាជនជាតិវៀតណាម ដែរ ពិសេសគឺនៅទីនោះមិន អាចមានសញ្ជាតិពីរបានទេ" ។

ទោះជាដូច្នោះក្តី ក៏លោក សុន ឆ័យ អ្នកតំណាងរាស្ត្រ គណបក្សសមរង្ស៊ីនៅតែមាន ប្រសាសន៍ដោយទទូចថាលោក និងក្រុមគ្រួសារលោក ទឹម សាខន គ្រោងនឹងធ្វើដំណើរទៅ សួរសុខទុក្ខលោកដោយផ្ទាល់ នៅឯស

**តម្រូវការទី១ គ**  
ពេលព្រះមហាក្សត្រ ព្រះបរម នាថនរោត្តម សីហមុនី ព្រះ រាជអរគុណ នៅក្នុងប្រទេស ម្តងៗក៏ដោយ ។

ក្រុមអ្នកតាមដានស្ថានភាព ផ្នែករបស់គណបក្សប្រជាជន បាននិយាយថាការដែលលោក **ជា ស៊ឹម** ក្រាញនូវរូបថតនៅ ជាសមាជិកសភានេះ គឺវាមាន ហេតុផលរបស់គាត់ ព្រោះក្នុង

**តម្រូវការទី១ ២**  
រហូតដល់ថ្ងៃទី១៦ ខែកញ្ញា មុនពេលដែលលោកត្រូវចាក ចេញទៅកាន់ទីក្រុងហុងកុង ប្រទេសចិន។ នេះបើតាមការ ឱ្យដឹងពីមន្ត្រីស្ថានទូតអាមេរិក ប្រចាំកម្ពុជា។

យោងតាមសេចក្តីប្រកាស ព័ត៌មានរបស់ស្ថានទូតអាមេរិក ប្រចាំកម្ពុជាកាលពីប៉ុន្មានថ្ងៃ មុននេះបានឱ្យដឹងថាក្នុងដំណើរ ទស្សនកិច្ចរបស់លោក John Negroponte នឹងមានការជួប ពិភាក្សាការងារជាមួយមន្ត្រីរដ្ឋា ភិបាលសំខាន់ៗ ពិសេសគឺពិភា ក្សាជាមួយនាយករដ្ឋមន្ត្រី **ហ៊ុន សែន** និងក្រុមមេដឹកនាំគណ បក្សប្រឆាំងផងដែរ ។

ក្នុងនោះក៏នឹងមានការជួប ជាចាំបាច់ដាច់ដោយឡែកមួយ ជាមួយក្រុមមន្ត្រីសង្គមស៊ីវិល និងលោក John Negroponte ដើម្បីពិភាក្សាលើបញ្ហាមួយចំនួន ដែលទាក់ទងនឹងដំណើរការ ប្រជាធិបតេយ្យនៅកម្ពុជាផង ដែរ ។

មុននេះបន្តិចក្រុមមេដឹកនាំ គណបក្សប្រឆាំងបានព្រលយ ឱ្យដឹងជាមុនថា នឹងយករបាយ ការណ៍ព្រមទាំងភស្តុតាងទាក់ ទងទៅនឹងភាពមិនប្រក្រតីនៃ ការបោះឆ្នោតដោយបេក្ខបន្ត នេះជូនលោកឧបការីរដ្ឋមន្ត្រី ការបរទេសអាមេរិក John Negroponte ដើម្បីជួយអនុវា គមន៍ថែមទៀត ទោះបីជាបាន ប្តឹងយ៉ាងគ្រឹកគ្រេងទៅដល់ សហគមន៍អឺរ៉ុបហើយក៏ដោយ ។

ក្រុមអ្នកតាមដាននានាបាន វាយតម្លៃថា ក្នុងដំណើរទស្សន កិច្ចជាផ្លូវការចាប់ពីថ្ងៃនេះ រហូតដល់ថ្ងៃទី១៦ខែកញ្ញានោះ លោក Negroponte ប្រាកដជា គ្មានពេលសម្រាកឡើយ ហើយ បើតាមមន្ត្រីស្ថានទូតអាមេរិក បានឱ្យដឹងថា សហគមន៍ខ្មែរ កម្ពុជាក្រោម និងអង្គការសមា គមខ្មែរកម្ពុជាក្រោមមួយចំនួន ទៀតក៏បានដាក់លិខិតសុំជួប លោក John Negroponte រួច ហើយដែរ ។

**តម្រូវការទី១ ២ ១**  
នោះ ក៏លោក **ថន សារុន** នៅ តែពុំមានវិធានការប្រាប់ឱ្យបាន ម៉ឺងម៉ាត់ដែរ តើលោក **ថន សារុន** ពូកែស្តី ឬ ដូច្នោះកុំសូវ មើលងាយមើលថែកម្រិតរាជ

មួយជីវិត របស់ប្រធានគណ បក្សគ្មានអំណាចមួយនេះ ចង់ ភ្នក្សរសជាតិ នាយករដ្ឋមន្ត្រី របស់លោក**ហ៊ុន សែន** ឱ្យបាន ម្តង ។

ច្បាប់រដ្ឋធម្មនុញ្ញ ដែលជា ច្បាប់កំពូល របស់ប្រទេសខ្មែរ បានកំណត់ច្បាស់ថា នាយករដ្ឋ មន្ត្រីទាល់តែ ជាសមាជិករដ្ឋ សភា ។ ដូច្នោះហើយបានជា

លោក **ជា ស៊ឹម** មិនព្រមលា មេដឹកនាំអង្គការសមាគម ខ្មែរកម្ពុជាក្រោមចំនួន៨រូបដែល មជ្ឈដ្ឋានជាទូទៅធ្លាប់បានធ្វើ ការកត់សម្គាល់ថាជាអ្នកដឹកនាំ ឆ្លើមៗនោះបានស្នើសុំជួបជាមួយ លោក John Negroponte ឧប ការីរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងការបរទេស សហរដ្ឋអាមេរិកនៅថ្ងៃនេះឬថ្ងៃ ស្អែកដើម្បីពិភាក្សាអំពីការរំលោភ សិទ្ធិខ្មែរក្រោមក្នុងប្រទេសកម្ពុជា និងនៅក្នុងប្រទេសយួន ។

នៅក្នុងលិខិតធ្វើជូនស្ថាន ទូតអាមេរិកកាលពីថ្ងៃទី១០ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៨ លោក **ថាង សេដ្ឋា** ប្រធានសហគមន៍ខ្មែរ កម្ពុជាក្រោមបានសរសេររៀប រាប់ថា លោកមានបំណងដឹកនាំ គណៈប្រតិភូមួយក្រុមដែលមាន តំណែងមកពិសោធមត្តិសម្បត្តិ ខ្មែរកម្ពុជាក្រោម និងសមាគម ព្រះពុទ្ធសាសនាខ្មែរកម្ពុជាក្រោម ដើម្បីជួបពិភាក្សាជាមួយលោក ឧបការីរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងការបរ ទេសអាមេរិកខណៈពេលដែល លោកមកបំពេញទស្សនកិច្ចជា ផ្លូវការនៅកម្ពុជាក្នុងពេលនេះ ។

លោក **ថាង សេដ្ឋា** បានបន្ត ទៀតថា "គណៈប្រតិភូនឹងដាក់ ជូនលោក John Negroponte **នូវរបាយការណ៍មួយចំនួនដែល បង្ហាញពីការរំលោភសិទ្ធិមនុស្ស យ៉ាងច្រើនលើជនជាតិភាគតិច ខ្មែរក្រោមក្នុងប្រទេសវៀតណាម និងក្នុងប្រទេសកម្ពុជា** " ។

លោក **ថាង សេដ្ឋា** ប្រធាន សហគមន៍ខ្មែរកម្ពុជាក្រោមបាន ថ្លែងឱ្យដឹងថា "យើងនឹងដាក់ ជូនលោក John Negroponte **នូវរបាយការណ៍របស់យើង ហើយជម្រុញឱ្យសហរដ្ឋអាមេ រិកតាមសង្កត់រដ្ឋាភិបាលឱ្យគោ រពសិទ្ធិសេរីភាពរបស់យើងខាង ការបញ្ចេញមតិផ្នែកសាសនា និងបញ្ឈប់ការរឹបអូសយកដីធ្លី របស់យើង** " ។

លោក **ថន សារុន** អ្នកនាំ ពាក្យស្ថានទូតអាមេរិកប្រចាំ កម្ពុជាបាននិយាយកាលពីថ្ងៃ ព្រហស្បតិ៍កន្លងទៅថា ស្ថាន ទូតពិតជាបានទទួលលិខិតរបស់ គណៈប្រតិភូនេះមែនហើយ ។

លែង ពិសមាជិកសភាជាដាច់ ខាត បើទោះបីជាលោក**ហ៊ុន សែន**ខ្លាំងទាំងនៅក្នុងបក្សទាំង នៅក្នុងរដ្ឋាភិបាល យ៉ាងណាក៏ ដោយ ក៏មានថ្ងៃបញ្ចប់ដែរ ។

នៅពេលដែលលោក**ហ៊ុន សែន** មានថ្ងៃបញ្ចប់នោះហើយ គឺជា ឱកាស ឱ្យលោក**ជា ស៊ឹម** បាន ស្គាល់រសជាតិ នៃការឡើងធ្វើ ជាស្នាយករដ្ឋមន្ត្រី ។

អ្នកឃ្នាំមើល ផ្នែករបស់ ប៉ុន្តែមិនទាន់ បានសម្រេចពី គម្រោងពេញលេញនៃដំណើរ ទស្សនកិច្ចរបស់លោក John Negroponte នៅឡើយទេ ដែលដំណើរទស្សនកិច្ចនេះនឹង ប្រព្រឹត្តទៅពីថ្ងៃអាទិត្យ ទី១៤ ខែកញ្ញា ដល់ថ្ងៃអង្គារ ទី១៦ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៨ ។

គួរបញ្ជាក់ថាគ្រាន់តែការណ៍ អតីតព្រះសង្ឃ **ទឹម សាខន** ដែលត្រូវបានអាជ្ញាធរខ្មែរចាប់ លោកផ្សឹកយ៉ាងតក់ក្រហល់រួច កាត់ទោសលោកដាក់គុកនៅ ស្រុកយួននោះ គឺធ្វើឱ្យមានការ ភ្ញាក់ផ្អើលពេញពីភពលោក ទៅហើយ ដោយសារលេច ចេញនូវការតវ៉ាយ៉ាងខ្លាំងក្លា បំផុត ។

ប៉ុន្តែអាជ្ញាធរយួននៅតែធ្វើ មិនដឹងមិនឮដដែល ហើយបន្ត ឃុំខ្លួនលោក **ទឹម សាខន** ក្នុង ផ្ទះរហូតមកដល់សព្វថ្ងៃនេះ ទោះបីជាលោកបានជាប់គុក រយៈពេល១ឆ្នាំតាមការកំណត់ ដោយតុលាការយួនហើយក៏ ដោយ ។

មជ្ឈដ្ឋានជាទូទៅរំពឹងថា លោកឧបការីរដ្ឋមន្ត្រីការបរទេស អាមេរិកនឹងមានការភ្ញាក់ផ្អើល យ៉ាងខ្លាំងជាមិនខាន ប្រសិនបើ បានមើលនូវរបាយការណ៍របស់ អង្គការសមាគមខ្មែរកម្ពុជាក្រោម ដែលដាក់ជូនលោកនោះ ហើយ ចំណាត់ការណាមួយនឹងត្រូវកើត យ៉ាងពិតប្រាកដ ព្រោះបញ្ហា ខ្មែរកម្ពុជាក្រោមនេះជាបញ្ហា ដិតដាមទៅដោយឈាមដែល សហរដ្ឋអាមេរិកមិនអាចមើល រំលងបានជាដាច់ខាត ។

ប៉ុន្តែឧត្តមសេនីយ៍ឯក**ខៀវ សុភក្តិ**អ្នកនាំពាក្យក្រសួងមហា ផ្ទៃត្រូវបាន The Cambodia Daily ដកស្រង់សម្តីលោកយក មកផ្សាយកាលពីថ្ងៃសុក្រ ទី ១២ ខែកញ្ញា ថា "ពាក្យបណ្តឹង របស់សមាគមខ្មែរក្រោមមួយ ចំនួនគឺដោយសារតែពួកគេ មានការពាក់ព័ន្ធនឹងគណបក្ស ប្រឆាំងតែប៉ុណ្ណោះ " ។

មន្ត្រីក្បាលជីវិតនុយកណូរបស់ លោកនៅអាណត្តិទី៤នេះមាន តម្លាភាពផង " **កុំនិយមបក្សពួក ស្រឡាញ់របស់ខ្លួនពេកប្រ យ័ត្តបរាជ័យទាំងកណ្តាលទី** " ។

គណបក្សប្រជាជន បានឱ្យដឹង ថា នៅពេលបោះឆ្នោតជាតិនា ពេលកន្លងមក គណបក្សប្រជា ជន បានបង្ហាញអំពីជម្លោះ ដ៏ ជ្រាលជ្រៅដែលជម្លោះខ្លះ បាន ឈានទៅដល់ការធ្វើរដ្ឋប្រហារ យោធាមិនបានសម្រេច ឬការ ប្រើកម្លាំង របស់លោកនាយក រដ្ឋមន្ត្រី**ហ៊ុន សែន** គាត់សង្កត់ ជាលោក**ជា ស៊ឹម** ។

ក្រោយការ បោះឆ្នោតជាតិ អាណត្តិទី១ ដែលរៀបចំឡើង ដោយអ៊ុនតាក់, រដ្ឋាភិបាលចំរុះ មួយបានបង្កើតឡើង ដែលធ្វើ ឱ្យផ្នែកក្នុង គណបក្សប្រជាជន ជួបនូវភាពស្មុគស្មាញ គឺការប្រ ជែងតំណែងគ្នា ។ ការបាត់បង់ តួនាទីមន្ត្រីជាន់ខ្ពស់ នៅក្នុង ភាគីលោក**ជា ស៊ឹម** ច្រើនពេក នោះបានធ្វើឱ្យប៉ូលីស ទាហាន ដែលដឹកនាំដោយ លោក**ស៊ិន សុង** និងលោក**ស៊ិន សេន** ដឹក នាំកម្លាំងយោធា ប៉ូលីស និង បេស៊ីម ធ្វើរដ្ឋប្រហារ ទម្លាក់ លោក**ហ៊ុន សែន** នៅយប់ថ្ងៃ ទី០២ កក្កដា ១៩៩៤ ។ ប៉ុន្តែ រដ្ឋប្រហាររលូតនោះ បរាជ័យ ហើយកម្លាំងលោក**ហ៊ុន សែន** រួមផ្សំជាមួយសម្តេចក្រុម ព្រះ ចាប់មេខ្មោងខាងលោក **ជា ស៊ឹម** ជាពិសេសលោក**ស៊ិន សេន** ដាក់ពន្ធនាគារ និងបាន

ធ្វើអោយមេទ័ព គាំទ្រលោក **ជា ស៊ឹម** មួយចំនួនទៀតប្រចាំ ខ្លួនទៅប្រទេសលាវ មួយរយៈ ទើបវិលត្រឡប់មកវិញ ។

ជម្លោះផ្ទៃក្នុង របស់លោក **ជា ស៊ឹម** ជាមួយលោកនាយក រដ្ឋមន្ត្រី**ហ៊ុន សែន** ម្តងទៀត នោះ គឺលោក**ហ៊ុន សែន** បញ្ជា ឱ្យលោក**ហុក ឡុងឌី** ដឹកនាំ កម្លាំងបេស៊ីម ប៉ូលីស រាប់រយ នាក់ ទៅឡោមព័ទ្ធក្រុមគ្រឹះ លោក**ជា ស៊ឹម** នៅវិមានរដ្ឋ រដ្ឋមន្ត្រី**ហ៊ុន សែន** ម្តងទៀត នោះ គឺលោក**ហ៊ុន សែន** បញ្ជា ឱ្យលោក**ហុក ឡុងឌី** ដឹកនាំ កម្លាំងបេស៊ីម ប៉ូលីស រាប់រយ នាក់ ទៅឡោមព័ទ្ធក្រុមគ្រឹះ លោក**ជា ស៊ឹម** នៅវិមានរដ្ឋ

លោក**យឹម សុវណ្ណ** ប្រធាន គណៈកម្មការទី៤ នៃរដ្ឋសភា និងជាមន្ត្រីជាន់ខ្ពស់ របស់គណ បក្សសម រង្ស៊ី បានប្រាប់**ខ្មែរ ម្ចាស់ស្រុក** ពាក់ព័ន្ធនឹងចំនួន កងទ័ពខ្មែរ ដែលលោកទទួល បាន ពីក្រសួងការពារជាតិថា "មកទល់ពេលនេះ **ខ្ញុំមានការ អ្វីៗឆ្ងល់ថា ទាហានផ្លូវការ មានចំនួនពី១២ ទៅ១៣ ម៉ឺន នាក់** ។ ប៉ុន្តែនៅពេលដែលមាន ការណ្តានពានពីបរទេសដូចជា នៅទល់ដៃន **ខាងលិចអឺរ៉ុប**, មកដល់ពេលនេះ **ហាក់បីដូច ជាជម្លោះរវាងអស់អ្នកក្នុងការ ឆ្លើយតបទៅគេវិញ ដោយការ ជំពូលកងទ័ព ដាក់យាយឈ្លាត**

**សេវារន្តរបង្កើនព្រលយស្មោះចាស់ៗ**  
មានទទួលបាន ៖ ផ្ទះលើ ផ្ទះថ្មី និងសំណង់អគារចាស់ៗតូច-ធំ គ្រប់ប្រភេទដែលត្រូវការរះរិ ឬវាយចោល និង សម្ភារៈអេតចាយ ជាច្រើនមុខទៀតដូចជា ៖ ដែក ស្ពាន អាណូម៉ូយ៉ាម ម៉ាស៊ីនត្រជាក់ ម៉ាស៊ីនភ្លើង អាកុយ ម៉ូទ័រ រល ។  
-មានសេវាចុះទិញតាមខេត្ត-ក្រុងទូទាំងប្រទេសកម្ពុជា  
-មានទទួលបានព័ត៌មានមតិភ្លាមៗ  
-ចំពោះអ្នកដែលផ្តល់ព័ត៌មានក្នុងការទិញលក់នេះ ក្រុមហ៊ុននឹង ផ្តល់កម្រៃជើងសារបន្ថែម  
ទំនាក់ទំនងទូរស័ព្ទលេខ : **017 606 125**

**សារព័ត៌មាន "ខ្មែរម្ចាស់ស្រុក" ប្រចាំថ្ងៃ ទំព័រទី០៣**  
Tel: 012 850 690 / 017 360 678 , Fax: 023 987 411

នាស់ដីធ្លី នៅជាយក្រុងភ្នំពេញ ដែលការចូលរួម របស់លោក **ហ៊ុន សែន** នោះបានធ្វើឱ្យផ្ទុក ដឹកនាំគណបក្សប្រជាជន យល់ ថា ជាការចំអកអោយលោក **ជា ស៊ឹម** ។

ទោះបីជា លោក**ជា ស៊ឹម** និងលោក នាយករដ្ឋមន្ត្រី**ហ៊ុន សែន** បានបង្ហាញមុខរួមគ្នានៅ មុខកញ្ចក់ទូរទស្សន៍ម្តងៗ ថា ពួកគេ មិនឈ្លោះគ្នាក៏ដោយ ក៏ទិដ្ឋភាពនោះ មិនអាចបិទ បាំង នូវជម្លោះដ៏ស្រួចស្រាល នេះបានទេ ហើយនៅពេលនេះ បើទោះបីជា គណបក្សប្រជា ជន លូតលាស់នូវឆន្ទា បាន

ក្រោយៗមកទៀត ជម្លោះ រវាងលោក**ហ៊ុន សែន** ជាមួយ លោក**ជា ស៊ឹម** មិនទាន់បញ្ចប់ ទេ ដែលនៅពេលខ្លះ លោក **ហ៊ុន សែន** បាននិយាយលោក**ជា ស៊ឹម** មិនចំពោះឈ្មោះ ដោយ ប្រើពាក្យពេចន៍ វាយប្រហារ លោក**ជា ស៊ឹម** យ៉ាងគ្រោត គ្រាត ។ជានេះទៅទៀតនោះ លោក **ហ៊ុន សែន** បានចូលរួម នៅក្នុងពិធីសម្ពោធសាលាមួយ របស់ឧកញ៉ា**ទ្រី ហេង**ដែល ឈ្នះក្តីលោក**ជា ស៊ឹម** រឿងទំ

**នោះហើយថា ហាក់បីដូចជា មានកម្លាំងខ្សោយមែនទែន ។ ដូច្នេះទាហានយើងហ្នឹង មាន តែតួលេខទេដដែលពិតប្រាកដ នោះ ទំនងជាមិនគ្រប់ចំនួន ឡើយ ដោយសារតែអំពើពុក រលួយ ទើបទាហានពិតប្រាកដ មិនដឹងជានៅកន្លែងណា** " ។

លោក**យឹម សុវណ្ណ** បានបន្ត ថា ចំពោះប៉ូលីសវិញ លោកក៏ ទទួលបានព័ត៌មានថាមានចំនួន ៥ម៉ឺននាក់ ។

មន្ត្រី នៃក្រសួងការពារជាតិ ម្នាក់ អតីតទាហាន KP របស់ ភាគីរណសិរ្សជាតិ រំដោះប្រជា ពលរដ្ឋខ្មែរលោក**តាសិន សាន** តាមកងពល ភូមិភាគ ទាំង៦ នៅកម្ពុជា ព្រមទាំងសឹករង ខេត្ត ក្រុងផង មានតែតួលេខ ប៉ុណ្ណោះ ដែលមេស៊ីប្រាក់ខែ អស់ហើយ ។ នៅពេលប្រទេស ជាតិត្រូវការ កងពលខ្លះដែល មានចំនួនជិតមួយម៉ឺននាក់ ប្រ មូលបានប្រមាណពី៣០០ ទៅ

៤០០នាក់ គឺរាប់បញ្ចូលទាំង អ្នកបើករថយន្ត និងយាមផ្ទះ យាមដី អោយមេកងពលផង នោះ ។

**ក្រុមហ៊ុនសាធារណៈ**  
**ជំនាញ**

**មានទទួលបញ្ជាំង ខ្សែភាយព័ត៌មាន ក្នុងពិធីផ្សេងៗ មានពន្លឺទ្រូម ទំនាក់ទំនងតាមទូរស័ព្ទ**  
**012 66 44 67**  
**015 66 44 67**

និងលោក**ជា ស៊ឹម** ។ ប៉ុន្តែនៅ ពេលបោះឆ្នោត ជ្រើសរើស នាយករដ្ឋមន្ត្រីវិញគឺលោក**ហ៊ុន សែន** ខ្លាចសមាជិកសភាភាគី លោក**ជា ស៊ឹម** មិនបោះឆ្នោត គាំទ្រ ។ ម៉្យាងសម្លេងសមា ជិកសភា ភាគីលោក**ជា ស៊ឹម** និងលោក**ហ៊ុន សែន** ប្រហាក់ ប្រហែលគ្នា ដែលចំនួនរបស់ ភាគីនីមួយៗ អាចបូកជាមួយ សម្លេងគណបក្សផ្សេងពិសេស សមាជិកសភា គណបក្សសម រង្ស៊ីបានគ្រប់ចំនួន**៥០%+១** គឺ ទម្លាក់លោក**ហ៊ុន សែន** បាន គ្រប់ពេល ។

នៅពេលដែលទម្លាក់លោក **ហ៊ុន សែន** បានហើយនោះ គឺ ជាឱកាស របស់លោក**ជា ស៊ឹម** ស្គាល់រសជាតិនៃការបានធ្វើជា នាយករដ្ឋមន្ត្រី ។ ដូច្នោះហើយ បានជាលោក**ជា ស៊ឹម** មិនព្រម លាលែង ពីសមាជិកសភាទេ, បើទោះបីជាតំណែងរបស់គាត់ សព្វថ្ងៃ ជាប្រធានព្រឹទ្ធសភា និងជាប្រមុខរដ្ឋស្តីទីម្តងៗដែល ជាតំណែងខ្ពស់ក៏ដោយ ក៏គាត់ មិនលាលែង ពីសមាជិកសភា ជាដាច់ខាត ។

មេទាហានរដ្ឋកម្ពុជា, សព្វថ្ងៃ នៅមានមុខស្នើរទាំងអស់ តែ ភាគច្រើន ដុះក្បាលពោះអស់ ហើយ ។ មន្ត្រីយោធារូបនោះ បានបន្តទៀតថា ក្រសួងការ ពារជាតិ រយៈពេលចុងក្រោយ នេះខ្លះសព្វខ្លះគ្រប់ គឺខ្លះទាំង របបប្រេង ប្រាក់ខែបើកអោយ កូនទាហានតិចតួច មិនទៀង ទាត់គឺវាផ្ទុយពីអ្វីដែលសមាជិក រដ្ឋសភាខ្លះនិយាយថាក្រសួងការ ពារជាតិ មានខ្លាំងប្រាក់២៦៧ លានដុល្លារក្នុងមួយឆ្នាំៗ ។

បើទោះបីជា ទាហាននៅក្រ សួងការពារជាតិ មានការខ្លះ ខាតខ្លះមែនប៉ុន្តែសំរាប់កងការ ពារលោក**ហ៊ុន សែន** រាប់ពាន់ នាក់មិនខ្លះទេ, ហើយរថពាស ដែកនិងរថក្រោះ នៅជុំវិញសុវត្ថិ ភាពគាត់ ជាង៤០គ្រឿងនោះ ក៏មិនខ្លះដែរ គឺប្រុងរថដើងការ ជានិច្ច សម្រាប់ការសុវត្ថិភាព លោក**ហ៊ុន សែន** ម្នាក់គត់ ។

**ខ្មែរម្ចាស់ស្រុក**  
**Khmer - Marchés Street - News**

ការិយាល័យនិពន្ធ  
Tel : 012 969 832 , 012 850 690  
Fax : 023 987 411  
E-mail: kmsnews@gmail.com  
www.kmsblog.wordpress.com  
ផ្នែកផ្សាយពាណិជ្ជកម្ម  
Tel: 012 850 690 , 017 360 678,  
015 645 170

**តមកពីទំព័រ ១ ស**  
ត្រឹមតែទ្វេភាគីជាមួយការ  
សន្យាថាយ៉ាងនេះយ៉ាងនោះ  
រហូតដល់ស្ថានភាពសព្វថ្ងៃនោះ  
ទើបរដ្ឋាភិបាល ហ៊ុន សែន ចាប់  
ផ្ដើមភ្ញាក់កំណើត ។ ដោយ  
ឃើញស្ដែងៗថា អ្វីដែលសៀម  
បាននិយាយ និងធ្វើ គឺជាការ  
អូសបន្លាយពេលវេលាបំពេញ  
ផែនការឈ្នានីសផ្នែកយោធា  
រំលោភយកដីខ្មែរទៀតនោះ  
ទើបរដ្ឋាភិបាលគណបក្សប្រជា  
ជនឱ្យអ្នកនាំពាក្យរបស់ខ្លួនប្រកាស  
អំពីការរៀបចំកិច្ចសន្យាទៅវេទិកា  
អន្តរជាតិ ។

រឿងនេះបើគិតពិចារណាឱ្យ  
ដល់ទៅនោះ គឺក្រោយពីការ  
បណ្តោយខ្លួនស្តាប់ខ្លួនត្រចៀក  
នូវពាក្យបញ្ជូនបញ្ចូល របស់  
រដ្ឋាភិបាលសៀមផង មេទា-  
ហានសៀមផងថា កុំឱ្យយក  
រឿងបណ្តឹងនេះទៅតវ៉ាដល់  
ក្រុមប្រឹក្សានីតិវិធីអង្គការសហ  
ប្រជាជាតិ រួចសៀមបែរជា  
បំពានជាច្រើនករណីចូលឈ្នានីស  
ពានកាន់កាប់ដីខ្មែរមែននោះ  
ទើបរដ្ឋាភិបាល ហ៊ុន សែន នឹក  
ឃើញនិយាយអំពីផ្លូវដែលគេ  
បានរំលឹកប្រាប់ ។

អ្នកនាំពាក្យរបស់រដ្ឋាភិបាល  
ហ៊ុន សែន ដែលជារដ្ឋមន្ត្រី  
ក្រសួងព័ត៌មានលោក ខៀវ  
កាញារីទ្ធ បាននិយាយអំពីការ  
ដែល ហ៊ុន សែន ឱ្យរៀបចំឯក  
សារប្រុងជើងការសម្រាប់បន្ត  
ការប្តឹងទៅអង្គការសហប្រជា  
ជាតិរកដំណោះស្រាយ ។ កាល  
មុននេះរដ្ឋាភិបាលបាននិយាយ  
អ្វីៗតែតាមពិក្រាយសៀម  
ដើរតាមក្រោយសៀមត្រុកៗ

**តមកពីទំព័រ ១ ប**  
ឈុតខ្មៅសៀម ឈ្នានីសទឹក  
ដីខ្មែរជាបន្តបន្ទាប់ នៅតាមព្រំ  
ដែនភាគខាងលិច ។

សេចក្តីប្រកាសនោះ បានឱ្យ  
ដឹងថា ក្រសួងការពារជាតិជូន  
ដំណឹងដល់យុវជននិស្សិតដែល  
មានបំណង ចូលធ្វើកងទ័ពជា  
នាយទាហាន និងពលទាហាន  
ឱ្យចុះឈ្មោះ ដែលការជ្រើស  
រើសនេះ ជានាយទាហាន និង  
ពលទាហាន ពេលគឺនាយទា  
ហានរៀនរយៈពេល៤ឆ្នាំ និង  
ពលទាហានធម្មតា ត្រូវរៀន  
រយៈពេល៦ខែ ។

សេចក្តីប្រកាសព័ត៌មានបាន  
បញ្ជាក់ជាច្រើនជំនាន់ប៉ុន្តែបាន  
ផ្តោតសំខាន់ កងទ័ពជើងគោក  
ជំនាន់ទីមួយ ។ លក្ខណៈនៃការ  
ជ្រើសរើសនោះ គឺត្រូវតែនិស្សិត  
សិក្សាការបណ្តុះបណ្តាល ក្នុង  
និងក្រៅប្រទេសហើយក្រសួង  
សូមជូនដំណឹង ដល់បេក្ខជនជា

ទោះបីជាដឹងថា សៀមបង្កើត  
លេសនេះ បង្កឧបសគ្គនោះ  
ដើម្បីឱ្យមានការអូសបន្លាយ  
ពេលវេលាការចរចាដែលពុំ  
ឃើញមានចេញលទ្ធផលអ្វី ។

តាមពិតទៅគ្រប់មជ្ឈដ្ឋាន  
បានបញ្ចេញមតិឱ្យយោបល់ថា  
ទាល់តែរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាចេះធ្វើ  
អូសបន្លាយពេលវេលាបំពេញ  
ផែនការឈ្នានីសផ្នែកយោធា  
រំលោភយកដីខ្មែរទៀតនោះ  
ទើបរដ្ឋាភិបាលគណបក្សប្រជា  
ជនឱ្យអ្នកនាំពាក្យរបស់ខ្លួនប្រកាស  
អំពីការរៀបចំកិច្ចសន្យាទៅវេទិកា  
អន្តរជាតិ ។

នៅចំពោះមុខប្រតិភូជួយ  
ឈឺឆ្កាបជាទូទៅដែលមតិជា  
ច្រើនបានស្គាល់ ក្រយៅពុត  
ខូចរបស់សៀមនោះរដ្ឋាភិបាល  
ហ៊ុន សែន តាមរយៈអ្នកនាំ  
ពាក្យរបស់ខ្លួនបាននិយាយ  
ដោះសាថា រឿងនេះបើបញ្ជូន  
ទៅក្រុមប្រឹក្សានីតិវិធីអង្គការសហ  
ប្រជាជាតិ រួចសៀមបែរជា  
បំពានជាច្រើនករណីចូលឈ្នានីស  
ពានកាន់កាប់ដីខ្មែរមែននោះ  
ទើបរដ្ឋាភិបាល ហ៊ុន សែន នឹក  
ឃើញនិយាយអំពីផ្លូវដែលគេ  
បានរំលឹកប្រាប់ ។

កាលមុន ទាំង ហេង ណាំ  
ហ្គេងបាននិយាយអំពីរបស់ដែល  
ហៅថា ការចរចាខ្មែរ-សៀម  
ថ្នាក់ខ្ពស់ប្រព្រឹត្តទៅមុខដូច

សិស្សានុសិស្ស និងនិស្សិតទាំង  
ប្រតិបត្តិការសឹករង ខេត្ត ក្រុង  
ទូទាំងប្រទេស ។ កាលបរិច្ឆេទ  
ចាប់ទទួលពាក្យ ចាប់ពីថ្ងៃជូន  
ដំណឹងនេះ រហូតដល់ថ្ងៃទី២៦  
ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០៨ រៀងរាល់  
ម៉ោងធ្វើការ ។

សេចក្តីប្រកាស ជ្រើសរើស  
កងទ័ពនេះ គឺស្របពេលដែល  
ប្រទេសជិតខាងខ្មែរ បានឈ្នានីស  
ពានប្តូរណាភាពទឹកដីនៅតំបន់  
ភាគខាងលិចសែសធារសៀម  
បានឈ្នានីស គ្រប់គ្រងប្រា  
សាទរបស់ខ្មែរនៅតាមព្រំដែន  
ជាច្រើនកន្លែងដូចជាតំបន់ក្បែរ  
ប្រាសាទព្រះវិហារ ប្រាសាទតា  
មាន់ធំ ប្រាសាទតាក្របី តំបន់  
ជប់គគីរ និងតំបន់មួយចំនួន  
ទៀត នៅអង្គរវែង ខេត្តឧត្តរ  
មានជ័យជាដើម ។ ឯកងទ័ព  
ខ្មែរ ដែលមន្ត្រីក្រសួងការពារ  
បែបបទនៅទីតាំងការបុគ្គលិក  
អគ្គបញ្ជាការរដ្ឋបាលមុខរោង  
ភាពយន្តទុក្ខ និងតាមតំបន់

សេចក្តីប្រកាសព័ត៌មាននេះ  
ក៏បានប្រាប់ ដល់អ្នកស្ម័គ្រចិត្ត  
ដែលចង់ចូលបំរើកងទ័ព នូវ  
ព័ត៌មានលម្អិត និងបំពេញទំរង់  
បែបបទនៅទីតាំងការបុគ្គលិក  
អគ្គបញ្ជាការរដ្ឋបាលមុខរោង  
ភាពយន្តទុក្ខ និងតាមតំបន់

ល្បីនូវទុក្ខកំរិតដែលយកប្រហែល  
នឹងដំណើរខ្យង ដើម្បីនិយាយ  
តម្រូវថា ជាការចរចាទ្វេភាគី  
តាមផ្លូវទូតដើម្បីនឹងបញ្ចៀស  
ការផ្ទុះអាវុធបង្ហូរឈាមឬកុំឱ្យ  
មានសង្គ្រាមរវាងប្រទេសជិត  
ខាងទាំងពីរខ្មែរ-សៀម ។

ប៉ុន្តែអ្វីអស់ទាំងនោះគឺជា  
ការចាញ់ប្រៀបសៀមទាំង  
ស្រស់ ដូចដែល ហេង ណាំហ្គេង  
រដ្ឋមន្ត្រីការបរទេស នៃរដ្ឋាភិ  
បាល ហ៊ុន សែន បាននិយាយ  
នៅក្រោយជំនួបថ្នាក់រដ្ឋមន្ត្រី  
ក្រសួងការបរទេសរបស់គាត់  
ជាមួយ តេជ ហ៊ុនណារ៉ា ថ្ងៃទី  
១៨-១៩ ខែសីហា ។ ក្រោយ  
ជំនួបថ្នាក់ខ្ពស់នោះ ហេង ណាំ  
ហ្គេង តាមបញ្ជារបស់ ហ៊ុនសែន  
បាននិយាយដោយភ្លេចគិតថា  
ជាការប្រកាសនូវចំណុចខ្សោយ  
ខាងវិស័យការទូត និងតវិយា  
បថទំន់ថ្វាយរបស់រដ្ឋាភិបាល  
គណបក្សប្រជាជនហ៊ុន សែន ។

ហេង ណាំហ្គេង ប្រមុខការ  
ទូតកម្ពុជាបានប្រកាសប្រាប់អ្នក  
កាលនោះថា កម្ពុជាបើស្ម័គ្រចិត្ត  
ឯកងមិនចង់មានសៀមទាម  
ទារតម្រូវអ្វីទេគឺរដ្ឋាភិបាលខ្មែរ  
សុខចិត្តដកបណ្តឹងពីក្រុមប្រឹក្សា  
នីតិវិធីអង្គការសហប្រជាជាតិ  
ផង និងជាពិសេសសុខចិត្តដក  
ទាហានខ្មែរជាកតោភាគីពី  
ប្រាសាទព្រះវិហារដែលសៀម  
ទទួលស្គាល់ថា ជារបស់ខ្មែរផង  
នោះឱ្យបានមុនសៀមដកទាហាន  
របស់ខ្លួនចេញពីដីខ្មែរ ។

ប៉ុន្តែអ្វីៗក៏បានប្រព្រឹត្តទៅ  
នៅតាមគន្លងនៃផែនការល្បិច  
ការទូតរបស់សៀមទាំងស្រស់ ។  
ពិព្រោះសៀមប្រើប្រាស់របស់  
ដែលហៅថា ការចរចាទ្វេភាគី  
ផ្នែកការទូតដើម្បីបិទបាំងនយោ

ប្រតិបត្តិការសឹករង ខេត្ត ក្រុង  
ទូទាំងប្រទេស ។ កាលបរិច្ឆេទ  
ចាប់ទទួលពាក្យ ចាប់ពីថ្ងៃជូន  
ដំណឹងនេះ រហូតដល់ថ្ងៃទី២៦  
ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០៨ រៀងរាល់  
ម៉ោងធ្វើការ ។

សេចក្តីប្រកាស ជ្រើសរើស  
កងទ័ពនេះ គឺស្របពេលដែល  
ប្រទេសជិតខាងខ្មែរ បានឈ្នានីស  
ពានប្តូរណាភាពទឹកដីនៅតំបន់  
ភាគខាងលិចសែសធារសៀម  
បានឈ្នានីស គ្រប់គ្រងប្រា  
សាទរបស់ខ្មែរនៅតាមព្រំដែន  
ជាច្រើនកន្លែងដូចជាតំបន់ក្បែរ  
ប្រាសាទព្រះវិហារ ប្រាសាទតា  
មាន់ធំ ប្រាសាទតាក្របី តំបន់  
ជប់គគីរ និងតំបន់មួយចំនួន  
ទៀត នៅអង្គរវែង ខេត្តឧត្តរ  
មានជ័យជាដើម ។ ឯកងទ័ព  
ខ្មែរ ដែលមន្ត្រីក្រសួងការពារ  
បែបបទនៅទីតាំងការបុគ្គលិក  
អគ្គបញ្ជាការរដ្ឋបាលមុខរោង  
ភាពយន្តទុក្ខ និងតាមតំបន់

**តមកពីទំព័រ ២ ប**

បាយឈ្នានីសផ្នែកយោធា  
របស់ខ្លួនកាន់កាប់ដីខ្មែរ ។

ប៉ុន្តែដូចហេតុការណ៍ដ៏ជាក់  
ស្ដែងទាំងទាហានខ្មែរនៅតំបន់  
តំបន់នឹងសៀមផ្ទាល់យល់យ៉ាង  
ច្បាស់នូវភស្តុតាងមិនអាចប្រកែក  
បាន ហើយដែលមេដឹកនាំរដ្ឋាភិ  
បាល ហ៊ុន សែន នៅពេលពេញ  
ក៏មិនអាចនិយាយបង្អែតតាមផ្លូវ  
ណាផ្សេងនោះ គឺសៀមនៅតែ  
បន្តឈ្នានីសពានកាន់កាប់ទឹកដីខ្មែរ  
តាមតំបន់ព្រំដែនមួយកន្លែង  
ហើយមួយកន្លែងទៀតគឺតំបន់  
ឈររហូតមកដល់ពេលនេះ ។

ចាប់តាំងពីទាហានសៀម  
ឈុតខ្មៅប្រើឈ្មោះថាជាទាហាន  
របស់ស្តេចសៀមប្រដាប់អាវុធ  
ចូលកាន់កាប់ទឹកដីខ្មែរវត្តកែវ  
សិក្ខាធិរិស្វារៈក្នុងតំបន់ប្រាសាទ  
ព្រះវិហារដែលទទួលស្គាល់ដោយ  
សាលក្រមតុលាការអន្តរជាតិ  
ក្រុងឡាអេស្តា១៩៦២នោះ

ទាហានសៀមក៏បំពានបន្តចូល  
កាន់កាប់ទឹកដីខ្មែរច្រើនកន្លែង  
ទៀត ។ដូចជារយៈពេលក្រោយ  
មកនេះសៀមបានលើកទាហាន  
របស់ខ្លួនចូលកាន់កាប់ប្រាសាទ  
តាមាន់ធំរបស់កម្ពុជាក្នុងទឹកដី  
ខេត្តឧត្តរមានជ័យ ។

ហើយជាបន្តបន្ទាប់សៀម  
បានលើកទាហានរបស់ខ្លួនចូល  
ឈ្នានីសពានដីខ្មែរដូចជាទៅម្ខាង  
ច្រើនរយម៉ែត្រទល់នឹងច្រកជា  
សារ៉ា ព្រមទាំងទឹកដីខ្មែរនៅ  
ជប់ត្រឡោក ។ ហើយថ្មីៗនេះ  
ទាហានសៀមបានចូលមកកាន់  
កាប់ប្រាសាទតាក្របីនៃទឹកដី  
ខ្មែរ ។

ករណីនៃការរំលោភចូល  
របស់ទាហានប្រដាប់អាវុធឈ្មុត  
ខ្មៅនៃស្តេចសៀមមកកាន់កាប់  
ប្រាសាទតាក្របីចំងាយប្រមាណ  
១៥គីឡូម៉ែត្រពីប្រាសាទតាមាន់  
ធំនោះគឺជាឧប្បត្តិហេតុតិកតាង

តមកពីទំព័រ ២ ប  
តម្រាមបំណងរបស់រដ្ឋាភិបាលគណបក្សប្រជាជនហ៊ុន សែន  
ក្នុងការបិទការិយាល័យសិទ្ធិមនុស្សអង្គការសហប្រជាជាតិ  
ហើយប្តូរតម្រូវទៅជាទុកឱ្យមានទំនាក់ទំនងជាមួយ អង្គការ  
សិទ្ធិមនុស្សពិភពលោកនេះក្នុងកម្រិតទាបជាងមុន ។

បើស្តាប់ការបកស្រាយរបស់ពួកអ្នកកាន់អំណាចនៅ  
កម្ពុជាដែលខ្លួនឯងមានប្រវត្តិមកត្រូវគ្រាប្រទេសដោយសារ  
កម្លាំងយោធាលើកបន្តបដោយកងទាហានចូលឈ្នានីស  
កម្ពុជា ហើយដូច្នោះ គឺតាមវិធីនៃការរំលោភបំពានសិទ្ធិ  
មនុស្សនោះ ពួកគេមានមូលហេតុសមទំនងម្យ៉ាងដែរក្នុងការ  
បិទការិយាល័យសិទ្ធិមនុស្សនៅកម្ពុជា ។ ប៉ុន្តែអ្វីដែលជាមូល  
ហេតុពិតប្រាកដនៃបំណងចង់បិទការិយាល័យសិទ្ធិមនុស្សអង្គ  
ការសហប្រជាជាតិនៅស្រុកខ្មែរ ក៏ដោយសារពួកអ្នកកាន់  
អំណាចនៅស្រុកខ្មែរសព្វថ្ងៃគឺជាពួកមន្ត្រីដែលមានឈ្មោះជាប់  
ទាក់ទិននឹងការរំលោភសិទ្ធិមនុស្សស្តាយ ពាលពេញប្រទេស ។

ធម្មតាមេដឹកនាំប្រទេសទាំងឡាយណាដែលឡើងមក  
កាន់អំណាចតាមរយៈវិធីសង្គ្រាមបង្ហូរឈាម ឬតាមរយៈរដ្ឋ  
ប្រហារ បើទោះបីជាពាក្យយកមកធ្វើជាប្រើវិធីបោះឆ្នោត  
របៀបបៀបប្រៃបីទាំងបីនោះ មេដឹកនាំមុននោះច្បាស់  
ណាស់ថា មិនចង់ឱ្យការនិយាយអំពីការមានសកម្មភាពទូល  
ទូលាយផ្នែកសិទ្ធិមនុស្សនៃអង្គការសហប្រជាជាតិនៅប្រទេស  
ដែលខ្លួនត្រូវគ្រានោះទេ ។ និយាយឱ្យច្បាស់ គណបក្សប្រជាជន  
ហ៊ុន សែន ដែលឡើងមកកាន់អំណាចខ្ពស់ស្របតាមសីល  
សព្វថ្ងៃ ហើយបានធ្វើជាមេចំណែកនៃការបែកបែកអំណាច  
តំណែងតួនាទី និងការបែកបែកទ្រព្យសម្បត្តិធនធានរបស់  
ប្រទេសទៅឱ្យភ្នាក់ងារ របៀបសព្វថ្ងៃនេះ អ្នកកាន់អំណាចមុន  
នេះប្រាកដច្បាស់ណាស់ថា មិនចង់ឱ្យមានការរីកចំរើនផ្នែក  
សិទ្ធិមនុស្សនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជានោះឡើយ ។

ដូច្នោះហើយទើប បានជាគ្រាន់តែពួក មានចលនាផ្ទៃ  
វិះគន្តខ្មាំងៗ ក៏មូលជាកស្ថានដាក់ស្នែងនៃសម្រែកឈឺចាប់  
របស់ប្រជាពលរដ្ឋរងគ្រោះពីការរំលោភផ្នែកសិទ្ធិមនុស្សនានា  
ទាំងការបំពានបំពានផ្នែកសុវត្ថិភាពជីវិត ការរំលោភយក ដីធ្លី  
ធ្នូសម្បែង ស្រែចំការ រហូតដល់អំពើពុករលួយជាផ្នែក  
នៃការរំលោភសិទ្ធិមនុស្សដ៏ធំបំផុត គណបក្សប្រជាជន ហ៊ុន  
សែន ក៏ស្រាប់តែលើកអំពើមូលហេតុចង់បិទការិយាល័យសិទ្ធិ  
មនុស្សអង្គការសហប្រជាជាតិនៅស្រុកខ្មែរ ។

សម្រាប់ប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរប្រសិនបើអង្គការសហប្រជាជាតិ  
និងសហគមន៍អន្តរជាតិមិនប្រើសម្ពាធតំណាចឱ្យខ្លាំងលើគណ  
បក្សប្រជាជនសម្រាប់អានណ្តិតទេនោះ ក្រុមនេះនឹងបិទ  
ការិយាល័យសិទ្ធិមនុស្សរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិប្រចាំ  
នៅកម្ពុជា ។ ហើយពេលនោះបញ្ហានៃការរំលោភសិទ្ធិមនុស្ស  
ប្រព្រឹត្តិឡើងវិញដែលគេដឹងជាទូទៅគ្រប់គ្នាទាំងក្នុង និងក្រៅ

បញ្ជាក់យ៉ាងច្បាស់ថា សៀម  
មិនកោតព្រួយព្រើត និងមិនត្រូវ  
ការស្តាប់ការពិភាក្សាគ្នារវាង  
ខ្មែរសៀមថ្នាក់ណានោះទេ ។

ទាល់តែចាញ់បោកសៀម  
ស្រស់ៗបែបនេះហើយ ទើប  
រដ្ឋាភិបាលគណបក្សប្រជាជន  
ហ៊ុន សែន ធ្វើជាភ្ញាក់ភ្ញើភ្នែកខ្លះ  
ហើយដឹងខ្លួនថា ល្បិចចរចា  
របស់សៀមគឺដើម្បីអូសបន្លាយ  
ពេលវេលាដើម្បីឱ្យទាហានរបស់  
សៀមចូលមកកាន់កាប់ទឹកដី  
ខ្មែរ ។

មជ្ឈដ្ឋាននានារួមទាំងអង្គ  
ការសង្គមស៊ីវិលផងធ្លាប់បាន  
បញ្ចេញប្រតិកម្មផ្តល់អនុសាសន៍  
ឱ្យរដ្ឋាភិបាលគណបក្សប្រជា  
ជន ហ៊ុន សែន កុំបន្តលង់ខ្លួន  
ចាញ់ល្បិចនយោបាយការទូត  
របស់សៀម ។ ប៉ុន្តែក្រោយ  
ពេលដែលសៀមចេះតែបន្ត  
រំលោភឈ្នានីសពានកម្ពុជាជាហូរ

ហែ ទើបបានរដ្ឋាភិបាល ហ៊ុន  
សែនព្រមទទួលស្គាល់នូវអ្វីជា  
កំហុសយុទ្ធសាស្ត្ររបស់ខ្លួន  
ចំពោះមុខសៀម ។

ការផ្ទៃរបស់តំណាងគណ  
បក្សប្រជាជនថាភាគមួយនឹងលើក  
បណ្តឹងតវ៉ាទៅស្ថាប័នអន្តរជាតិ  
នេះ គឺជាជម្រើសនៃការលុប  
លាងភាពអាម៉ាស់នៃនយោបាយ  
ការទូតរបស់ ហ៊ុន សែន គណ  
បក្សប្រជាជនតែប៉ុណ្ណោះ ។ គឺ  
ជាផ្លូវមួយដែល ហ៊ុន សែន មិន  
អាចនឹងជៀសវាងបានក្នុង

ការរកដំណោះស្រាយជាមួយ  
សៀមវិញបញ្ហានៃការរំលោភ  
បញ្ចេញប្រតិកម្មផ្តល់អនុសាសន៍  
កាប់ដីខ្មែរ ធ្វើបើផ្លូវនេះបានធ្វើ  
ឱ្យ ហ៊ុន សែន បាក់អំណួត  
ព្រោះតែបានលង់ខ្លួនចាញ់ល្បិច  
នយោបាយការទូតរបស់សៀម  
និយាយអំពីការចរចាទ្វេភាគី  
អស់រយៈពេលពីរខែមកនេះ ។

បញ្ហានៃការរំលោភបំពានយកដីធ្លីរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ  
ក្រីក្រដែលកើតមានពលប្រទេសពុំទាន់ដោះស្រាយ  
បាន ។ ហើយអំពើជិះជាន់សង្កត់សង្កិនដោយអំណាចមុខ  
តំណែងរបស់ពួកអ្នកមានអំណាចនិងពួកអ្នកមានលុយក៏នៅ  
តែបន្តកើតមានទៅលើប្រជាពលរដ្ឋ ។ ប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរធ្លាស់ក៏  
រស់នៅក្រោមសម្ពាធនៃការគាបសង្កត់សព្វបែបយ៉ាងដើម្បី  
ផែនការនយោបាយ ពង្រឹងអំណាចរបស់ គណបក្សប្រជាជន  
ហ៊ុន សែន ។ លើសពីនេះទៅទៀតអំពើពុករលួយនៃតែបន្ត  
វិកលយោគបំផ្លាញវិភាជន៍ច្រើនជាការរំលោភសិទ្ធិមនុស្ស  
មួយផ្នែកយ៉ាងធំទៅហើយ ក៏អំពើនេះនៅតែធ្វើឱ្យប្រជាពលរដ្ឋ  
ខ្មែររងគ្រោះ និងពុំមានដំណោះស្រាយដល់រដ្ឋាភិបាលគណ  
បក្សប្រជាជន ហ៊ុន សែន នោះទេ ។

គឺអស់ទាំងនេះហើយដែលជាឧទាហរណ៍ខ្លះៗប៉ុណ្ណោះ  
បញ្ជាក់ឱ្យដឹងថា ដរាបណាសហគមន៍ម្ចាស់ជំនួយអន្តរជាតិ  
បណ្តោយឱ្យគណបក្សប្រជាជន ហ៊ុន សែន បិទការិយាល័យ  
សិទ្ធិមនុស្សអង្គការសហប្រជាជាតិនៅកម្ពុជាបាននោះ ដរាប  
នោះប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរគឺជាអ្នករងគ្រោះយំលែងចេញ ហើយ  
រស់រង់ចាំតែថ្ងៃស្លាប់យ៉ាងអយុត្តិធម៌ក្នុងភាពជាជនរងគ្រោះ  
និងបិទភ្នែកមិនជិតប៉ុណ្ណោះ ។

ទាំងអង្គការសហប្រជាជាតិ ទាំងម្ចាស់ជំនួយអន្តរជាតិ  
ត្រូវតែគិតឱ្យច្បាស់ថា ប្រទេសកម្ពុជាមិនមែនជាកម្មសិទ្ធិ  
កេរ្តិ៍តំណែលរបស់ អម្បាញពួកអ្នកកាន់អំណាចមួយក្រុមតូច  
ដែលធ្វើមានបានលើភាពក្រីក្ររបស់ប្រទេសជាតិ បំផ្លាញធន  
ធានសម្បត្តិរបស់ប្រទេស និងលើភាពក្រីក្ររបស់ប្រជាពលរដ្ឋ  
ខ្មែរនោះទេ ។ ប៉ុន្តែពួកគេត្រូវតែមានជំហរវិវឌ្ឍន៍ប្រជា  
ច្បាស់លាស់ថា កម្ពុជាគឺជារបស់ប្រជាពលរដ្ឋខ្មែររួមគ្នាទាំង  
ប្រទេស ហើយដូច្នោះក៏គេមិនត្រូវបណ្តោយឱ្យគណបក្សប្រជា  
ជន ហ៊ុន សែន ធ្វើអ្វីៗតាមអំពើមិត្ត ចង់បិទការិយាល័យសិទ្ធិ  
មនុស្សដើម្បីបិទ បាំងអំពើរំលោភសិទ្ធិមនុស្សរបស់ពួកខ្លួន  
លើប្រជាពលរដ្ឋតាមចិត្តនោះឡើយ ។

គឺអន្តរជាតិមិនត្រូវបណ្តោយឱ្យមនុស្សមួយក្រុមដែល  
ប្រើល្បិចបោះឆ្នោតបោកបន្លំលួចប្លន់សិទ្ធិរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ  
ដើម្បីយកឈ្នះទាំងបំពានគ្មានភាពសុចរិតយុត្តិធម៌នោះ ប្រើ  
ឈ្មោះខ្លួនថាជាអ្នកតំណាងរបស់ប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរ ហើយប្រើ  
ពាក្យថា អធិបតេយ្យភាពរបស់កម្ពុជាដោយនៅចន្តនយោ  
បាយជិះជាន់សង្កត់សង្កិនខ្មែរឱ្យរស់នៅក្នុងប្រព័ន្ធរបបន្តាច់  
ការបែបពួកយោធាផ្តាច់ការរួមនោះទេ ។